

Raadsvergadering d.d. : 16 december 2021

Afdeling : Beleid en Ontwikkeling

Portefeuillehouder : Wethouders S.C.A. Luijten en M. van Dalen

Onderwerp : Transitievisie Warmte

Betreffend onderdeel : Taakveld 7 "Volksgezondheid en milieu"
programmabegroting

Samenvatting

Om de gevolgen van klimaatverandering tegen te gaan zijn wereldwijd én in Nederland (klimaatakkoord) afspraken gemaakt over het terugdringen van de CO₂-uitstoot. Alle Nederlandse gemeenten stellen daarom een Transitievisie Warmte (TVW) op die beschrijft hoe en wanneer woningen en gebouwen verduurzaamd moeten worden. De TVW van de gemeente Bergeijk is nu gereed en wordt daarom ter vaststelling voorgelegd aan uw raad.

Inleiding

Om de gevolgen van klimaatverandering tegen te gaan zijn wereldwijd afspraken gemaakt over het terugdringen van de CO₂-uitstoot. In Nederland zijn deze afspraken vertaald in het Klimaatakkoord. Een van de afspraken is dat iedere gemeente eind 2021 een Transitievisie Warmte (TVW) heeft opgesteld en deze bestuurlijk heeft vastgesteld. De TVW is een document dat beschrijft hoe en wanneer woningen en gebouwen in Bergeijk verduurzaamd moeten worden. Het opstellen van de TVW is één van de projecten uit het programmaplan BERGEIJKENERGY.

Op 28 januari 2021 heeft uw gemeenteraad de startnotitie TVW vastgesteld. In mei en juli 2021 is uw raad middels een raadsinformatiebrief ingelicht over de vorderingen van het opstellen van de TVW. Op 14 oktober 2021 heeft een raadsinformatieavond plaatsgevonden over de (concept) TVW. De TVW is nu gereed voor bestuurlijke besluitvorming (zie bijlage A).

Advies:

1. De Transitievisie Warmte van de gemeente Bergeijk vast te stellen.

Beoogd effect

- Woningen en gebouwen zijn comfortabel om in te wonen, werken en recreëren, ongeacht het seizoen.
- De Rijksoverheid stelt de volgende klimaatdoelen: 49% CO₂-reductie in 2030 en 100% CO₂-reductie in 2050. Om deze landelijke doelstellingen te proberen te behalen is in deze transitie, waarin we uiteindelijk afscheid nemen van het gebruik van aardgas, het primaire doel om CO₂-uitstoot te reduceren. De gemeente Bergeijk legt de focus daarom tot 2030 bij CO₂-reductie, en pas na 2030 wordt het doel 'aardgasloos' leidend. We streven er dus naar dat in 2050 iedere inwoner en ondernemer in Bergeijk toegang tot betrouwbare, onafhankelijke en betaalbare duurzame warmte én koude.
- We streven er naar dat in 2025 zo'n 70% van de woning- en gebouweigenaren in Bergeijk een idee heeft van de stappen die zij moeten zetten om klaar-voor-aardgasvrij (aardgasvrij-ready) te worden. In 2030 is dit 95%.

- Ook streven we er naar dat in 2030 50% van de woningen en gebouwen in Bergeijk geïsoleerd is en in 70% van de elektriciteitsbehoefte van de gebouwde omgeving wordt voorzien door zonne-energie van daken.
- We beogen een betaalbare en stap-voor-stap aanpak voor inwoners en ondernemers om hun woningen en gebouwen te verduurzamen.

Argumenten

1.1 Het opstellen van de Transitievisie Warmte is een verplichting voor Nederlandse gemeenten. Deze verplichting is vastgelegd in het Klimaatakkoord en iedere gemeente dient de Transitievisie Warmte aan te leveren bij het Rijk.

1.2 Met deze Transitievisie Warmte voldoet Bergeijk aan de eisen van het Rijk, te weten: 49% CO₂-reductie in 2030 en 100% CO₂-reductie in 2050.

Er is een aantal scenario's met verschillende ambitieniveaus doorgerekend om een gevoel te geven van de impact op de CO₂-reductie in 2030. Hieruit blijkt dat met de gekozen ambities een CO₂-reductie van ongeveer 49% behaald kan worden in 2030.

1.3 Deze Transitievisie Warmte is opgesteld met behulp van stakeholders en inwoners.

De Transitievisie Warmte is samen met verschillende stakeholders opgesteld. Gemeente Bergeijk, woningbouwcorporaties, netbeheerder, KempenEnergie, ondernemersvereniging en Waterschap waren betrokken. Voor de warmte- en besparingsanalyse (zie Bijlage II van de Transitievisie Warmte) zijn relevante informatie en studies verzameld en geïnterpreteerd. Aannames en uitkomsten van verschillende studies zijn met elkaar vergeleken. Tijdens de expertsessies is de analyse besproken, verdieping aangebracht en lokale kennis toegevoegd. De concept Transitievisie Warmte is voorgelegd aan inwoners en andere geïnteresseerden. In verschillende fysieke en digitale bijeenkomsten is met hen de inhoud van de visie besproken en input opgehaald en verwerkt.

1.4 Deze visie sluit aan bij de toekomstvisie van Bergeijk

De Transitievisie Warmte sluit aan bij de toekomstvisie van Bergeijk:

- Het behoud van de leefbaarheid in de kernen. In relatie tot de warmtetransitie betekent dit dat het in de kernen van Bergeijk aantrekkelijk wonen is omdat de woningen er comfortabel zijn en de energierekening betaalbaar is.
- Het zijn van een groene en duurzame gemeente. In relatie tot de warmtetransitie houdt dit in dat alle woningen en gebouwen in Bergeijk in de toekomst op een duurzame manier verwarmd en gekoeld worden.
- Het zijn van een zelfstandige gemeente. In relatie tot de warmtetransitie betekent dit dat de gemeente een gedegen proces en betaalbare aanpak vastlegt in de Transitievisie Warmte met als uitgangspunt een toekomstbestendig en energieneutraal Bergeijk.

1.5 De Warmtetransitie is een belangrijk onderdeel om de Bergeijkse doelstelling 'Energie neutraal' te behalen.

Meer dan de helft van het energieverbruik van de gemeente Bergeijk wordt gebruikt om woningen en gebouwen te verwarmen en te koelen. Door deze verwarmings- en koeltechnieken te verduurzamen wordt een groot gedeelte van de doelstelling 'Energie neutraal' behaald.

1.6 Het opstellen van de Transitievisie Warmte is onderdeel van het programmaplan

BERgeijkENERGY. BERgeijkENERGY kijkt naar het gehele energiesysteem van Bergeijk: van opwek tot besparing en van woningen tot mobiliteit. De Transitievisie Warmte sluit aan bij deze reeds ingezette weg maar brengt voor het onderdeel gebouwde omgeving wel meer focus en onderbouwing aan.

Kanttelingen

1.1 De wijkgerichte aanpak, gericht op aardgasloze wijken voor 2030, wordt losgelaten in deze Transitievisie Warmte.

Het rijk heeft gevraagd om een Transitievisie Warmte met een wijkgerichte aanpak en gericht op het aardgasvrij maken van een aantal wijken voor 2030. Met de Transitievisie Warmte van de gemeente Bergeijk laten we die aanpak van het Rijk los. Daarentegen denken we wel de ambities van qua CO₂-reductie van het Rijk te behalen met deze visie.

Financiën

De uitvoering van deze Transitievisie Warmte sluit aan bij het uitvoeringsprogramma BErgeijkENERGY. Dat betekent dat alle projecten en benodigde budgetten opgenomen zijn in BErgeijkENERGY. BErgeijkENERGY wordt jaarlijks geüpdatet en voorgelegd aan uw raad.

Als gemeente zetten we ons in voor de energie- en warmtetransitie om zo de Rijksdoelstellingen te kunnen behalen. Maar dat kunnen we niet zonder hulp. Daarom sluit de Transitievisie Warmte af met een aantal voorwaarden die we stellen aan de Rijksoverheid om aan de Rijksambities te kunnen voldoen, waaronder het bekostigen van de Warmtetransitie omdat we als gemeente niet de middelen hebben om deze gehele transitie te bekostigen (zie ook hoofdstuk 8 van de Transitievisie Warmte). Soortgelijke voorwaarden worden ook aan het Rijk gesteld middels de Regionale Energiestrategie (RES).

Het voorstel leidt niet tot een begrotingswijziging.

Maatschappelijk verantwoord inkopen

Er is geen sprake van een inkoop/aanbesteding naar aanleiding van dit voorstel.

Communicatie

Na het vaststellen van de Transitievisie Warmte:

- wordt deze aangeleverd aan het Rijk;
- wordt een bericht geplaatst in de Eyckelbergh;
- publiceren we deze op de gemeentelijke website: www.bergeijk.nl/warmtetransitie. Hier is ook andere informatie te vinden over dit onderwerp zoals de startnotitie, presentaties (opgenomen met spraak) en verslagen.

Uitvoering

De uitvoering (projecten, benodigde budgetten) worden jaarlijks opgenomen in het uitvoeringsprogramma BErgeijkENERGY en voorgelegd aan uw raad.

Bijlagen

- Bijlage A - Transitievisie Warmte gemeente Bergeijk
- Bijlage B - Concept raadsbesluit Transitievisie Warmte

Advies Raadscommissie

De commissie GZ heeft in haar vergadering d.d. 30 november 2021 geadviseerd om het stuk door te geleiden naar de raadsvergadering van 16 december 2021 als hamerstuk/besprekingsstuk.

<Wordt ingevuld door Griffier>

Burgemeester en wethouders van Bergeijk,

H.A.J. Loos
Secretaris

A. Callewaert – de Groot
Burgemeester